

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL LIBRARY
MANITOBA
ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V. Ч. 79. СЕРЕДА, 3. ЖОВТНЯ 1923. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, OCTOBER 3rd, 1923. No. 79. VOL. V.

БОЛГАРСЬКИМ ПОВСТАЦЯМ ВІДБРАНО 2 МІСТА.

СОФІЯ, 27. вересня. — Оголошено офіційно, що після острої боротьби болгарські правительствні війська захопили в середу вечером місто Берковіцу. Комуністи, які мали місто в своїх руках, понесли великі втрати. Успіх правительствних військ в Берковіці отворив для них дорогу до Фердинандово, другого важного центра комуністів.

АРМІЯ ЦАНКОВА ЗАНЯЛА ФЕРДИНАНДОВО.

СОФІЯ, 28. вересня. — Правительствні війська заняли нині місто Фердинандово. Таким робом комуністичні революційні елементи втратили свій найбільший центр опору. Окупація міста зстала можлива через заняття в середу вечером Берковіци, яке отворило дорогу до Фердинандово.

КАЖЕ, ЩО СОВІТИ ПОМАГАЛИ РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ.

СОФІЯ, 29. вересня. — Виданий правительством комунікат каже, що документи знайдені при комуністичних в'язнях, захоплених під час заняття Фердинандово, дають докази, що повстання в Болгарії було організоване і виконане при активній допомозі московських Совітів.

В Берковіці полягло 209 комуністів.

Коли правительствні війська заняли після штурму Берковіцу, в місті знайдено тіла 209 убитих комуністів. 600 повстанців попадали в руки правительствних військ, а решта втікла в сторону румунської границі. Румунське правительтво урядово повідомило Софію, а також пограничні власті, що всі комуністи, які схочуть шукати схоронення в Румунії, будуть завернені назад на границі.

ЖОВІРИ ПЕРЕХОДИЛИ НА СТОРОНУ ПОВСТАЦІВ.

СОФІЯ, 26. вересня. — Бой правительствних військ з повстанцями ведуться в різних місцях Болгарії і про них правительтво не має певних вістей, бо комунікація є перервана. Повстанці контролюють весь комунікаційний рух, так що правительтво послугується окремими писанцями, які дуже часто попадають в руки повстанців. Повстанці поступають з полоненими жовірами в такий самий спосіб, як поступали більшовики в Росії і часто жовіри переходять на сторону повстанців. Це значить, що революцією в Болгарії керує якась невідома досі сила іза границі і що така революція була добре підготована. Треба згадати, що комуністи зруч но підмовляють на свою сторону державних урядників, які зраджують різні тайні і це піддержує на душі болгарських повстанців. Правительтво віддало від державної праці всіх підозрілих людей, які сприяють повстанчому рухові.

ГРЕЦІЯ ЗАПЛАТИЛА ІТАЛІЇ 50 МІЛІОНІВ ЛІР.

РИМ, 29. вересня. — Генеральний директор Банку Італії отримав нині від Банку Швейцарії 50 мільонів лір, як відшкодування заплачене Грецією Італії за замордовання італійської пограничної комісії коло Яніни. Це відшкодування було зложено Грецією в швейцарському банку і зстало передане Італії на приказ міжконтинентальної ради амбасадорів, якої рішення Греція згодилася прийняти.

ІТАЛІЙСЬКА ФЛОТА ОПУСТИЛА КОРФУ.

КОРФУ, 30. вересня. — Вечером вийшла з цього порту італійська флота. Оставив лише один військовий корабель.

ТУРЕЧЧИНА ПРОГОЛОШЕНА РЕПУБЛІКОЮ.

ПАРИЖ, 28. вересня. — Делеша Гаваса з Відня каже, що там кружляють слухи, що в Туреччині проголошено республіку. Однак потвердження цієї вістки нема з жадного безпосереднього жерела.

ПОЛЬСЬКІ ФАШІСТИ ОРГАНІЗУЮТЬ АРМІЮ.

ВАРШАВА, 24. вересня. — Місцеві власті викрили документи, на підставі котрих стверджено, що польські фашисти організують тайно армію, поділену на полки, компанії і менші відділи, якими кермує центральне бюро у Варшаві. В склад фашистської організації входить народова організація "Розвуй", студентські клуби і т. п. В центральній бюрі засідає між іншими князь Любомірський. Легковаження і цілковитий брак протиділення з боку правительства Вітоса викликає серед загалу підозріння, що й правительтво стоїть в порозумінні з фашистами.

ПАШПОРТОВИЙ ПРИМУС В ПОЛЬЩІ.

Польське министерство внутрішніх справ внесло на раду міністрів проект закона про особисті документи, який має бути небаром предложенний сеймові. Обов'язком безстанного ношення особистого пашпорту при собі починається від 17. року життя.

В північній частині Болгарії революція вже майже здавлена і повстанці не в силі робити нападів на правительствні війська, але за те в полудневій частині повстанці зростають в силу з кожним днем і напади приймають дуже грізний характер.

Столиця Болгарії Софія переповнена військом. Всі державних і громадських будинків пильнує військова сторожа. Кожного, хто не може вказатися легітимациєю, поліція замикає в тюрму і переводить з ним слідство. Як що такий чоловік крутиться в місті без ніякого діла і видається військовим властям підозрілим, його без ніякої церемонії розстрілюють. Населення так вже стероризоване, що багато людей бояться вийти на двір.

АРЕШТОВАННЯ КОМУНІСТІВ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 26. вересня. — Поліційні власті зробили наїзд на місцеві комуністичні організації і перевели масове арештування комуністів. Комуністичний орган "Роте Фане" зівстав закритий властями на протяз двох тижнів. Закриття газети заряджено за поміщення привітної телеграми від Л. Троцького, в якій він заохочував німецьких комуністів до акції і желав їм успіху.

Німецькі комуністи почесними членами козацької дивізії на Україні.

Радянське правительтво іменує німецьку Комуністичну Партію почесним членом козацької дивізії, що стоїть на Україні. Торжество з цього приводу відбулося в Житомирі. Прибув на його делегат німецьких комуністів Гавзер. У промові підніс за службу червоної армії і заповів революцію в Німеччині, Богато німецьких комуністів іменовано почесними козаками.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ГОЛЯНДСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

АМСТЕРДАМ, 25. вересня. — В Амстердамі відбулася велика робітничая демонстрація, найбільша в історії цього міста, в якій взяло участь 65.000 робітників зі всіх сторін Голландії, щоби запропестувати проти скасування вісімгодинного дня праці і проти збавування голландської фашти. Демонстрація устроїла соціаль-демократичная партія, в ній взяли участь всі робітнички без огляду на їх політичні чи релігійні переконання. З приводу робітничої демонстрації в місті спинено рух на чотири години.

Полк Кей виконав приказ.

Полковник Кей виконав приказ губернатора Валтона і розігнав засідання легіслятури на самім початку. Він обставив військом федеральні будинки і увійшов до середини в той час, як тимчасовий предсідник легіслятури отворив засідання. Полк Дж. Кей зараз відчитав розпорядження губернатора Валтона про заборону зібрання легіслятури і сказав членам сойму опустити салю нараз, що вони й зробили без ніякого опору, з тим хіба, що деякі члени кестіюували авторітет полка Кей, але він не відповідав на питання нікому і члени дуже скоро забралися до готелю, де мали продовжати соймові наради.

ФЕДЕРАЛЬНІ ВЛАСТІ НЕ ДАЮТЬ БУДИНКІВ.

ВАШІНГТОН, 26. вересня. — Губернор Валтон віднісся до генерального прокуратора Догерти з просьбою, щоби федеральне правительтво заборонило членам стейтсової легіслятури уживати державних будинків на заборонені ним наради. Генеральний прокуратор говорив про це з президентом Куліджем і по нараді вивлав завідувачому федеральними будинками телеграму, щоби він заборонив членам стейтсової легіслятури сходитися й радити тоді, коли губернор їм забороняє.

Кажуть, що Клейсмені дуже недоволені з такого розпорядження федерального прокуратора, бо це значить, що й федеральне правительтво виступає проти тайної організації, а Клейсмені надіялися, що стейтсва легіслятура скличе надзвичайну сесію й покарає губернатора Валтона за проголошення воєнного стану.

ПРЕСМЕНИ В НЬО ЙОРКУ ВЕРНУЛИ ДО РОБОТИ.

НЬО ЙОРК, 29. вересня. — Страйкуючі пресмени рішили після бурливого мітінгу вчора вечером прийняти умови ньюйорських видавців і пресменської юнії та вернутися в понеділок до роботи. Одиноким усіям пресменів є це, щоби жадний з робітників не був в ніякій спосіб покараний за участь в страйку. На це видавці згодилися.

ГОВЕРНОР РОЗІГНАВ ЗАСІДАННЯ ЛЕГІСЛАТУРИ.

ТУЛСА, 26. вересня. — В стейті Оклагома воєний стан триває далше. Ку Клаус Клейсмені ставлять губернорови Валтонови упертий опір проти його розпорядження. Члени стейтсової легіслятури стають стороною цієї тайної організації і намагалися скликати надзвичайну сесію легіслятури, яка мала покарати губернатора за острі кроки проти Клейсменів.

Губернор Валтон заборонив зібрання легіслятури і поручив полковнику Кейови, який тепер править стейтсом, щоби при допомозі війська розігнав зібрання, як що члени цієї інституції будуть намагатися відбувати наради.

Губернор Валтон заборонив зібрання легіслятури і поручив полковнику Кейови, який тепер править стейтсом, щоби при допомозі війська розігнав зібрання, як що члени цієї інституції будуть намагатися відбувати наради.

В РЕДАКЦІЇ "ЗЕМЛІ І ВОЛІ" ПЕРЕВЕДЕНО РЕВІЗІЮ.

Про ревізії в редакції львівської "Землі і Волі" та її співробітників доносить ця газета в числі з 16. вересня слідує: "Працювати й шадити" — такий клич кинув польський міністер дня 5. вересня, відкриваючи треті "Таргі Вскодніе" у Львові. Зачула цей "спасенний клич" й львівська поліція і мусів він глибоко запасти її в душу, бо зараз-же з місця постановила переводити його в діло та з перекрученим троха кличем. Вона постановила сейчас "працювати" (по своїому) і... не шадити нікого. Сейчас з полудня, того самого дня "відвідало" Редакцію "Землі і Волі" 2 комісарів, ціла хмара агентів та щос 20 поліцаїв з крисами, переводячи основну ревізію, яка тривала 3 години. Рівночасно а також нічю переведено ревізії в мешканних секретаря У.С.Д.П. т. Чернецького, відвічалного редактора т. Калитинського, у якого забрано легальні та цензуровані у Львові видання "Нова Культура", як "Сковороду" — Тичини, "Світлогляд Карла Маркса" — Леніна та Енгельса, "Zasad Komunistam", видання "Dziennikow Ludowim", та товаришів: Рудика Степана, Волиця Степана і Хлопя Івана. Переведено також ревізії у т. Володимиря Крикія й т. Ліни Худяківної. — Шукана за чимсь, чого й самі мабуть не знали. Питали то за "інструментом", що то "jak zegarek, a w środku ma zegarowy krzyż", — то за якоюсь штукою, що хоч "może być maleńkie jak piórko, a narobić dużo".

НОВІ УКР. КАНДИДАТИ НА РАДНИХ ЛЬВОВА.

Львівська "Земля і Воля" доносить: З кругів міщанства повідомляють нас, що "патріоти" з "Народного Комітету" вислають до тимчасової міської ради у Львові шє двох нових компанів до "радных" д-ра Федка і Громницького. Кандидатами на цих "радных" є швагер голови "Народного Комітету" Ференцевич і член "Народного Комітету" Михайло Стефанівський.

Відкинення зажелання неважності в справі С. Федка.

ВАРШАВА. — "Жечпосполіта" з 10. вересня подає: Найвищий суд у Варшаві, під проводом Ангерманна і при участі судів Серадзкого і Гробоні, після вилушкання прокуратора Семільского і оборонця Глушківського з Львова, постановив у справі засудженого на 6 літ тяжкої взынці Степана Федка, відкинути зажелання з приводу неважності. В справі виміру кари суд радив далше і рішив свій присуд щодо висоти кари передати на письмі судови у Львові.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Не забувайте про пресовий фонд однієї української робітничої газети в Канаді!

В РЕДАКЦІЇ "ЗЕМЛІ І ВОЛІ" ПЕРЕВЕДЕНО РЕВІЗІЮ.

Про ревізії в редакції львівської "Землі і Волі" та її співробітників доносить ця газета в числі з 16. вересня слідує: "Працювати й шадити" — такий клич кинув польський міністер дня 5. вересня, відкриваючи треті "Таргі Вскодніе" у Львові. Зачула цей "спасенний клич" й львівська поліція і мусів він глибоко запасти її в душу, бо зараз-же з місця постановила переводити його в діло та з перекрученим троха кличем. Вона постановила сейчас "працювати" (по своїому) і... не шадити нікого. Сейчас з полудня, того самого дня "відвідало" Редакцію "Землі і Волі" 2 комісарів, ціла хмара агентів та щос 20 поліцаїв з крисами, переводячи основну ревізію, яка тривала 3 години. Рівночасно а також нічю переведено ревізії в мешканних секретаря У.С.Д.П. т. Чернецького, відвічалного редактора т. Калитинського, у якого забрано легальні та цензуровані у Львові видання "Нова Культура", як "Сковороду" — Тичини, "Світлогляд Карла Маркса" — Леніна та Енгельса, "Zasad Komunistam", видання "Dziennikow Ludowim", та товаришів: Рудика Степана, Волиця Степана і Хлопя Івана. Переведено також ревізії у т. Володимиря Крикія й т. Ліни Худяківної. — Шукана за чимсь, чого й самі мабуть не знали. Питали то за "інструментом", що то "jak zegarek, a w środku ma zegarowy krzyż", — то за якоюсь штукою, що хоч "może być maleńkie jak piórko, a narobić dużo".

Починають знов палити панські двори.

Львівська "Газета Цоденна" доносить, що "збродняке з под знаку кс. Шептицького" (?) підпалили фільварок Стаї в Равщині, власність Гелени Бядорускої. Згоріла стодала з 8 вагонами збіжя і кератова молотільня. Шкода вносить около 200 мільонів. Той сам часосіс доносить зі Станіславщини, що "останніми тижнями трапилося в тамошному повіті кілька актів саботажного підпалу польських дворів. Шайка українських "збірув" нічю підпалить під стоги збіжя і підпалює їх, не дивлячись на сторожі, якими збіжє обставлене. Ті самі "українці збродняке" підпалили нічю з 4. на 5. вересня фільварок Чарторийского в Долишних Тельцях. Шкода вносить кількадесят мільонів. "Саботажі" занотовано і в других селах врославського повіту.

Відродження хемічної промисловости Донбасу.

Хемічна промисловість Донбасу відроджується. За останній час почали працювати заводи: Славянська гута, Юзівський азотний завод, Лиманський "шпалопропиточний" й Микола-Журавський пороховий. Продукція заводів перевищила навіть довоєнну продукцію. Всі ці хемічні підприємства електрифіковано.

М. ЛЕВИЦЬКИЙ ПРЕДСТАВНИКОМ С.С.Р. У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ. — Дотеперішній представник Совітської Росії і Радянської України М. Левицький вручив міністрови заграничних справ д-рови Грінбергові повновласні документи, згідно з котрими він буде від тепер представником Союзу Соціалістичних Радянських Републік.

Рівночасно обмінано ноти, згідно з котрими торговельний договір, заключений 6. грудня 1921 р. між Австрією і російською та українською республіками, поширюється на Союз Радянських Републік.

Меншевики покидають свою партію.

Відкрився Всеукраїнський зїзд колишних меншевиків. Присутних понад 200 делегатів — в більшости старі свідомі робітнички. Богато гостей. Головує безміний член меншевиків, один з найстаріших членів партії Фарнієв. Під гучні оплески почесними головами зїзду вибирають тт. Леніна, Сталіна, Троцького, Зіновєва, Мартінову і ині. Оголошено декларацию гуртка колишних меншевиків зі стажем з 1900 року, яка характеризує зрадницьку роллю антирадянських партій. Декларация кінчається заявою про вихід з партії. Мартінов зробив доклад про Всеосоюзну виставу і каже, що вона довела, що Радянська влада уміє будувати.

УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ В ЦІМ СЕЗОНІ! УВАГА!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ ВІДДІЛІ УКР. РОБ. ДОМУ В ВІННІПЕГУ

— відіграє —

В СУБОТУ, ДНЯ 6-ГО ЖОВТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

знамениту штуку Ериха Мюгзама п. н.

Ю Д А

драма на 5 діл, з революційного руху німецьких робітників в 1918 році.

ПРИХОДІТЬ ПОБАЧИТИ ЦЮ КАРТИНУ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПРИГOTOВАНЬ НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ, ЗНАМЕНИТО ЗМАЛЬОВАНУ ТАЛАНОВИТИМ ДРАМАТУРГОМ, БО В НИЙ ДІЯ НАС РОБІТНИКІВ І ДОСВІД І НАУКА.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТИВ.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНИ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ОРХЕСТРАЛЬНИЙ ГУРТОК ПРИ УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— устроє —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-ГО ЖОВТНЯ Ц. Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ

ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. М. ПОПОВИЧА

Програма концерту буде проголошена в слідуєчій числі "Укр. Роб. Вістей".

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Стотаришчя "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00
Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачів виразно зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на місці П. непомічених на залучити почтову марку на її пересилку.

ЯК БУРЖУАЗІЯ РОЗУМІЄ ПАТРІОТИЗМ.

Українські націоналісти всіх покрояів уявляють за щирого України і українського патріота лише того, хто стоїть в буржуазній таборі і боронить нищючий капіталістичний лад.

Всім нам, що живемо в Канаді, відомо дуже добре, якою славною діяльністю займаються багато українські інтелігенти і псевдо-інтелігенти в Канаді.

Натомість українські націоналісти п'янують зрадником України кожного того, хто стане явно по стороні працюючої класи, а проти гнобителів робітників і селян, де-б вони не були і якою мовою не говорили б.

Всім відомо, як посол Луцкевич протестував в польській соймі проти прилучення Східної Галичини до Польщі і як його вносили на руках за сойму.

Мачуч надірване здоров'я, посол Луцкевич побачив, що тюрма іспанської Польщі може доїхати йому кінця і з цього нікому не буде хісна.

Хоча за боротьбу Луцкевича проти польської шляхти українські "патріоти" не могли кинути на него камінем, то факт той, що Луцкевич почав дописувати до українських робітничих газет і заявився за Радянською Україною та виступив проти галицьких "патріотів" за їх льокаїство супроти Польщі, факт той був вистарчаючим для українських націоналістів, щоб вони назвали Луцкевича мало що не янчаром.

В кореспонденції з Берліна до джерзисської "Свободи" п. в. "Скінчений роман", постійний співробітник тої газети "Радянин" (після розуміння Назарука він безуспішно сконка) лише між іншим про Луцкевича таке:

"Скажи відомо, Луцкевич має — тепер треба казати: мав (?) — в Америці славу нестомного й безстрашного борця за українську національну справу.

Бачите, який Луцкевич великий в очах українського "патріота", доки це не прийшла черга, щоб кинути на него бодотом. Хоч і тут Радянин вже каже, що Луцкевич мав в Америці славу такого чоловіка, як повисше представлено.

жити, а тоді й сам покається в своїх блудах". (Підчеркнення наше. — Ред. "У.Р.В.")

Читач певно читає і не знає, о що розходиться. Про яке покання тут мова, коли це про гріхи ніхто не говорить? І ми це не чули нічого про "гріхи", бо це Радянин в такій формі пише про справу. Заки приступить до дійсного "гріха", викладає перше свою власну "філософію".

"Але сам Луцкевич своїми метушливими виступами в більшевницькій і півбільшевницькій українській пресі не дає цій справі порости травою. Він все нагадує про себе й все знов повертає до свого нещасливого берлінського виступу, кидуючи на дашок голови громи й блискавки.

Бачите, що болить Радяннина і всю чорносошену братію? Те, що Луцкевич пише в "більшевницькій і півбільшевницькій українській пресі". Коли він пише в "такій" пресі (подумайте!), то цим "викликає ціле українське суспільство на двобій".

"Луцкевич прийав своєю за Данишю й був зустрітій тусемий український громадянством з цілою пошаною й повагою, яка належить борючим й мученикам за народну справу.

"Отже Луцкевич національний герой і мученик. Про це нема сумніву. Але послухаймо далі. Мова тут вже про виклада Луцкевича в Берліні, ізза якого написана кореспонденція. Ось слова Радяннина:

"Нарешті настав і вечір того викладу Луцкевича. Невелика зала нашої Громади була повна по береги, так що, як то кажуть, годі ніде було встати. Зібралась і молодіж, і старші громадяне, а що студентів майже тут, далеко більше, ніж старших громадян, то ясно, що молоді серед присутніх були найбільше.

Коротке вступне слово голови Громади. Трим оплески: це присутній виставляв Луцкевича. Висока, струнка постать, довгі-козацькі вуся, скромний, майже аскетичний вид. Зовнішні вражіння симпатичні, імпонуючі.

"Усі слухають з повагою. Сипатті до бесідника зростають. (Підчеркнення наше. — Ред. "У.Р.В.")

Українська парламентарна репрезентація прийшла до сойму й сенату Сікорки й обманув. Обманув іди українську школу, а за це репрезентація його висловила йому довіру. А потім не дає нічого. Репрезентація уклінливо встала. Вибірці стали вимагати далі. Довелось зробити білок з польськими комуністами, Лануцьким. І творилась соціалістична фракція на чолі з Васильчуком. Маси вистовхували українських послів усе лінійше й лійнійше. Маси байдуже, яка була мова й школа, аби була земля. Комуністи, комуністи, більшевизм!"

"Слухачі насторожились. Тут мова не тєе, тут мова "не штиме!"... Задіяна Україна опинилась між молотом і ковалом. Новоти на два фронті неможливо. З Польщею дійти до порозуміння неможливо. А по тій бік, земля для селян... Державність для інтелігенції, земля для селян. Не так вже там і зле, як кажуть. Все краще, як під Польщею. Орієнтація на польських комуністів у парламентарній репрезентації, орієнтація на сойську Україну у волинсько-холомського населення. — Хай живе Україна! Хай живе революція!" (Підчеркнення наше. — Ред. "У.Р.В.")

І от власне наведені повисше слова Радяннина, в котрих і поданий зміст викладу Луцкевича, ці слова і вколади в саме серце Радяннина та інших таких як він, що прийшли послухати Луцкевича. Про себе і своїх побратимів Радяннин так-каже зараз по наведених в горі словах Луцкевича: "Хай живе Україна! Хай живе революція!"

"Слухачі збентежні й сконфузені до останньої міри. Так всім ніяково й прикро! Один-одинісінький слухач, як Пилип з конопель, вискакує з оплесками від Луцкевича!" (Підчеркнення наше. — Ред. "У.Р.В.")

Ось і в цій ціла розказка, чому Луцкевич з "національного героя і мученика" став людою, що "не спинається перед демагогією найгіршого сорту", став "збаламученою одиницею", як про него даліше висловлюється Радяннин.

Правда, Радяннин даліше каже, що студенти з Волині забирали слово по викладі Луцкевича і представляли справу інакше, як він. Однак це не змінє суті речі. По перше, "студентами" по Берліна називають ніяк себе навіть-таки, що коді-б і стувала "петлюриська держава", то вони були би в ній "міністрами". По друге, навіть і дійсні студенти з Волині в Берліні, як і майже всі походять не з селянських і робітничих сімей, але з поповських та інтелігентних сімей, ці студенти могли мати погляди такі, як Радяннин, і не годитись з Луцкевичом.

Що для нас важне тут, так це ось що. Луцкевич в своїм викладі виразно заявив, що з Польщею Українцям дійти до порозуміння неможливо; що по той бік рижської лінії, себто на Радянській Україні, є державність, очевидно українська, про котру "патріоти" так багато кричать; що на Радянській Україні є — земля для селян, які всюди так тої земельки прагнуть; і що взагалі на Україні не так вже зле, як кажуть, а в кождім разі краще, як під Польщею. Отже хай живе Україна! Хай живе революція!

Оце є одиним "гріхом", який поповнив Луцкевич перед "українським громадянством" в ролі Радяннина і джерзисської "Свободи". Так виразно каже сам Радяннин. І за це лише Луцкевич з "національного героя і мученика" став в очах української чорної сотні мало що не янчаром. Всі заслуги, які є за Луцкевичом, як борцем проти польських панів, не мають найменшої вартости, коли він посміє сказати, що на Радянській Україні є державність для інтелігенції а земля для селян, та що там краще, як під Польщею.

Із цього повинен кождий робітник і фермер зрозуміти, що українській буржуазній інтелігенції, яка так багато кричить про національну справу, ніколи не розходиться о інтереси української нації, як такої, бо таких інтересів навіть нема, але її розходиться завсідги о інтереси класові, о інтереси буржуазії, без ріжницї якої-б вона не була національністю. Буржу-

азія і буржуазна інтелігенція кричить тоді про націю та національні інтереси, коли вони рівнозначні з інтересами буржуазії. Коли-ж інтереси нації є рівнозначні з інтересами працюючої класи, як є тепер на Радянській Україні, тоді українська буржуазна інтелігенція безуспішно виступить проти таких національних інтересів.

БОРІТЬБА НІМЕЦЬКОГО ПРОЛЕТАРІАТУ ЗА ІСТНОВАННЯ.

Генеральний страйк німецького пролетаріату минув та рух триває далі. Хоч і вдалось провідникам соціал-демократичній партії та реформістам із професійних союзів викликати в частині страйкуючих робітників заколот і непевність, хоч потрапили вони ще й тепер з організованих членів спілок зробити страйколомів, все-ж таки не поведлось ані ім-ані урядові Штрездемана-Гільффердинга, який вони протегують, усунути причини останної боротьби.

З приходом до влади німецького уряду, повитаного незвичного тепло "Vorwärts-ом" і асією буржуазною пресою уряд великої коаліції, ціни всіх засобів першої потреби досягли нечуваної висоти. Курс долара, котрий Гільффердинг силкується понизити, кидуючи в гру останні вартости, які ще є в касі державного банку, іде знову в гору.

Соціал-демократичні провідники мають доволі досвідку, щоб знати, що при постійній зростаючому курсі робітників не можуть остати спокійні. Першого удару проти воюючого пролетаріату вже доконано. Розвинення державного виконавчого комітету німецьких заводських рад і всіх його підкомісій має викопити німецькій робітничій класі з рук організаційну форму для створення одноголічного фронту.

Перелічення партійних і спілкових провідників комуністів має їх обезсилити. Поза тим соціал-демократичні члени уряду домагаються систематичного переслідування комуністичного руху. Та заступники буржуазних партій в кабінеті не такі дурні, як соціал-демократи у своїй божівельній тривозі перед розлозатою мас і в своїм комоножерстві. Буржуазія, очевидно, годиться на перелічення революційного руху і такі пропозиції соціал-демократів дуже йдуть на руку бажаючим панам Штрездемана та його верховників капіталістів.

Але вони вимагають від Цольмана та Ратруха, щоб вони взяли на себе відповідальність за перелічення пролетаріату та пропозиції урядові дотичні пропозиції цілком прилюдно. покищо задоволяються цілою низкою відокремлених переслідувань.

Також союз підприємців не спускається на саму демо-

до погрому, так мимо переслідувань і розвивають робітничі організації не владяться ім-зупинити зростаючого революційного німецьких робітничих мас. І не владяться ім-запобігти розвалові німецької соціал-демократії. Серед важких боїв вийкується одностій революційний фронт німецького пролетаріату.

(За R. G. V.)

ПОЛЬСЬКА НОТА ДО РАДЯНСЬКОГО УРЯДУ.

Уряд С.С.Р.Р. надіслав польському урядові ноту, в якій повідомляє його про утворення С.С.Р.Р. Польський уряд чогось затаїв був факт прилучення цієї ноти, так що польська преса довідалась про неї шойно із заграничних газет, звідтам довідалась вона також про польську відповідь на ноту уряду С.С.Р.Р. Польський уряд узалежнює призначення С.С.Р.Р. від декількох моментів, а саме: 1) рижський договір, як також усі договори заключені дотепер з Сівітською Росією, Україною і Білоруссю задержують на даліше свою обов'язуючу силу і будуть вповні виконувати спільним радянським урядом; 2) в Харкові, Мінську і Тифлісі повинні бути отворені експозитори польського дипломатичного представництва в Москві, при чому ці експозитори повинні користуватись дипломатичними привілеями.

Крім цього польський уряд узалежнює визнання С.С.Р.Р. від вирішення справи репаратцій польських грожан, що мешкають на Далекому Сході і Закавказькій Краю, пропонуючи означити як остаточний рішень для репаратції і опції день 30 цвітня 1923 р., при чому мали би бути узгадані горючі консулянти, надані бувшими консулянтами у Владивостоці і Харбні та польською місцією на Кавказі. Крім цього польський уряд домагається звороту метку римо-католицького Т-ва Добродійности в Тифлісі, як також метку каси ім. Мановського в Баку і т. д. Одним словом польська буржуазія користає з нагоди, щоб шось виторгувати від С.С.Р.Р. Чи це їй владється, побачимо.

Львів, 8. вересня. — В понеділок, дня 10. вересня відбудється перед Найвисшим Судом у Варшаві касаційна розправа Ст. Феласа, з приводу заляження неважкости присуду лави присяжних у Львові, внесеного обороною.

МОСКВА, 13. вересня. — Синод так званої "нової церкви" повідомив архієпископів Плятона в Нью Йорку і Євлогія в Парижі, що вони є позбавлені своїх теперішніх урядів.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
одиноку українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"
орган Комуністичної партії Сх. Галичини.

Виходить раз на тиждень.
Передплата для Америки і Канади вносить \$2.00 на рік.

Передплату шліть на адресу:

"NASHA PRAWDA"
Berlin-Charlottenburg,
Postamt 2, Germany.

Кждий класово свідомий робітник повинен передплатувати і читати робітничу газету

The WORKER

Офіційний орган Робітничої партії Канади.
Передплата на рік вносить \$2.00, на піврік \$1.00.
Зашліть передплату такі ще нині!

Адреса:
THE WORKER,
519 Queen Street West,
Toronto, Ont.

"КОСМОС"

Украдно-американське
видавниче товариство

Досі вийшли з друку слідуочі книжки Видавничого Товариства "Космос":

- ТЕОРІЯ ІСТОРІЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ. (Н. Бухарин.) 325 сторін \$2.00
КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Стеклов.) 112 сторін .25
ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, переглянуте видання. Переклад Ост. Нитки, Листоградів Ів. Бабія. 160 сторін .25
ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Сивявський.) 150 сторін .35
МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІАТУ. (Горьв.) 112 сторін .25
ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) .20

Замовлення на ці книжки разом з грішми пошліть до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

ДЕКРЕТ

ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ТА РАДИ НАРОДНИХ КОМСАРІВ про заходи забезпечення рівноправності мов і про підмогу розвитку української мови.

Ті спокійні обставини, що склалися після перемоги над контрреволюцією і над голодом дають радянській владі змогу розвинути той визвольний національний процес, що почався жовтневою революцією через скіннення влади поміщиків і капіталістів, які разом з царською бюрократією були на території України не тільки експлуататорами робітників і селян, але й русифікаторами; що переслідували та притримували українську національність.

За короткий час існування Радвлади на Україні не зважаючи на відтягнення всіх сил культурного фронту, зроблено вже багато в справі розвитку української культури в царині школи та книжки. Але ця робота не могла усунути нерівності культур, що втворилися в наслідок вікового утиску.

Через те, найближчим завданням уряду мусить бути усунення цієї нерівності в царині національної культури.

Теж саме завдання диктує Радянській Владі ще й потреба зміцнення тісної спілки робітників і селян і ще більше пристосовання державного апарату до потреб, до побуту й до мови українського народу. Для цього треба збільшити українізацію всього державного апарату.

Залишаючи й на майбутнє обовязковість для службовців знання російської мови, що є засобом взаємин з найбільшою національною меншістю на Україні й з народами всієї спілки, зокрема з російським народом, і вважаючи, що в сучасних умовах російська мова перестала бути засобом пригнічення в руках привілейованих клас, і навпаки, є засобом прилучення української культури до високого розвинутої, що має світове значіння — російської культури, Робітничо-Селянський Уряд України визнає за потрібне все-ж таки протягом найближчого часу асередити увагу держави на поширення знання української мови. Формальна рівність, що визнавалася до цього часу між двома найбільш поширеними на Україні мовами — українською та російською, — недостатня. В наслідок відносного слабого розвитку української школи й української культури взагалі, в наслідок відсутності потрібних підручників для навчання, відсутності підготовленого до певної міри персоналу — жити, як ми бачимо на досвіді, приводить до фактичної переваги російської мови.

Щоб усунути таку нерівність Робітничо-Селянський Уряд вживає низки практичних заходів, які додержують рівноправності мов всіх національностей, що є на території України, мусять забезпечити українській мові місце, відповідне числу та питомій вазі українського народу на території У.С.Р.Р.

З метою досягнення зазначеної мети, Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет і Рада Народних Комісарів постановили:

1. Загальні засади.

1. Мови всіх національностей, що є на території України проголошуються рівноправними.

2. Кожному громадянину України, будь-якої національності, забезпечується можливість в його зносинах з державними органами і в зносинах державних органів з ним користуватися рідною мовою.

3. Відповідно до переважачого числа населення, що говорить українською мовою, виврати як переважачою для офіційних зносин — українську мову.

4. Відповідно до політичного та культурного значіння російської мови та її поширеності на Україні вважати за найбільш поширенію на Україні

організаціями, де лишається діловодство російською мовою, провадити діловодство цюю останньою мовою.

13. Всі центральні та місцеві органи на звертання окремих громадян тою чи іншою з мов наменшостей, мають відповідати мовою звертання.

14. Всі документи публічно-правного характеру (право на проживання, посвідчення, свідоцтво про освіту, випис з актів цивільного стану й інше), що видають їх центральні, губерніяльні та окружні установи, виготовляються двома найбільш поширеними мовами. Документи, що їх видають в округах і районах, чинність яких обмежується даною адміністративно-територіальною одиницею, виготовляються двома мовами — українською й мовою наменшости, що має більшість у даній окрузі, чи районі.

15. Законодавчі акти та постанови центральних і губерніяльних органів влади оголошуються двома найпоширенішими мовами й оригінали їх з відповідними підписами переходять в двох оригіналах — українському та російському.

16. В округах і районах законодавчі акти та розпорядження, а також обовязкові постанови місцевих органів влади оголошуються двома мовами: мовою більшості даної місцевості й одною з двох найбільш поширених мов.

17. В центральних і губерніяльних органах суду, саліства, доводу та розшуку й нотаріату, вводиться мішане діловодство обома найбільш поширеними мовами: українською та російською.

18. В районах діловодство провадиться українською мовою: виняток може бути для тих районів, де переважає одна з наменшостей і де судочинство провадиться мовою даної наменшости.

19. Говорити на суді належить тою мовою, якою провадиться судочинство, проте, зви увачені, ушкодженці, свідки, експерти й поняті, мають право говорити рідною мовою.

Примітка: Суд має право дозволити й іншим особам, що беруть участь в процесі, говорити рідною мовою.

20. З наданням чинності цьому декретові ніхто з тих громадян, хто не володіє обома найбільш поширеними мовами, не може бути прийнятий на службу в державну установу.

Примітка: 1. Приймаючи на державну службу тих осіб, що не володіють українською мовою і знову вступають, можна виключно зі спеціально-зареєстрованого дозволу — в центрі Народного Комісарів та керівників центральних установ, а в губерніях і округах Голубовича й Голокринького, і при тому з додержанням зобовязанням для кожного, хто вступає знову, вивчити українську мову протягом 6 місяців з дня вступу на службу.

Примітка 2. В районах і селах вступати на державну службу особам, що не знають мови більшості населення даного району й села, а також одною з двох найбільш поширених мов, не дозволяється.

21. Особи, що перебувають на державній службі до менту надання чинності цьому декретові й не володіють обома найбільш поширеними мовами, мають вивчити їх протягом року.

22. Зазначені в §. 21 особи, що не вивчили в установленому для них реңичні української мови, підлягають безумовному звільненню з державної служби. Звільнений не може бути прийнятий в один з державних органів без знання української мови.

23. Категорій особливо кваліфікованих осіб, а також осіб, що мають спеціальне призначення й можуть бути звільнені від обовязкового вивчення української мови, встановлює Рада Народних Комісарів особливими постановами.

24. Зеліничники, що служать на території України; за винятком потягової бригади, що обслуговує потяги простого сполучення загальносоюзних магістралів, мусять воло-

діти обома найбільш поширеними мовами.

У. Заходи, що забезпечують знання найбільш поширених на Україні мов.

25. Доручити Наркомосові організувати при установах для навчання співробітників радянських установ української мови курси двох типів: короткотермінові з протягом навчання на них не більш від 3-ох місяців і довготермінові (для кваліфікованих робітників) з протягом навчання до 6 місяців.

26. Центральним, губерніяльним і окружним органам надається право в установленому штатному порядку організувати апарати для обслуговування потреб рїжних національностей, окрім української та російської, з достатнім числом перекладачів.

Харків, дня 1. серпня 1923 р.
Голова Всеукр. Центр. Вик. Комітету
Петровський.
Голова Ради Народних Комісарів
Раковський.
Секретар ВУЦВК. Буценко.

МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ЛИСЕНКА В КИЇВІ.

Вищий музично-драматичний інститут імені Лисенка має на меті підготувати робітників вищої кваліфікації, керівників і організаторів в музично-драматичній галузі мистецтва (музикант, актор, педагог, дірїгент, композитор, режисер) і з часу своєї реорганізації вступає в шестий рік роботи (раніше це була музично-драматична школа).

І хоча реорганізація інституту ще не доведена до кінця, так наприклад інститут досі не має задовольного по своїй площі помешкання, проте досягнення в галузі педагогічних методів і ідеології дають запевнення, що це буде перша вища музично-драматична школа на Україні. Зараз тут працюють найбільш видатні мистецькі сили.

Інститут має такі факультети і відділи: факультет української драми — деканат: Лесь Курбас, Долина; факультет російської драми, деканат — Смірнов, Сладкопевцев; факультет музичний — з відділами інструментальним, вокальним, композиторським — декан Буцький; факультет науково-педагогічний — деканат Шмїдт, Верховинець, факультет дірїгентський, деканат — Козичький.

Студентів рахується до 400 чоловік, в цьому році по розв'єстці головолітосівати має бути прийнято до 200 студентів по командировкам комезамів, профспілок, парторганізацій, громадських і шкільних установ.

ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ДРАМИ.

Ведучи працю в загальноінститутському плані, факультет української драми працює в напрямку розвинування свідомости громадскости, розуміння сучасности, усвідомлення елементів техніки театру, його ролі і організації гри актора.

Весь програм факультету теоретичний і практичний поділяється на три курси.

На факультеті проходяться такі дисципліни: постановка гралоу; живе слово, дікція, деклямація, плястика, гімнастика, акробатика, фехтовання, мімо-драма, ритм, імпровізація, психологія, філософія, музичне виховання, поетика, психологія творчости, драматургія, грим, архітектура, маллярство, історія української культури, історія всесвітнього театру, історія українського театру, історія стилю, історія костюму, еволюція театру, теорія матеріяльного оформлення сцени, практика сцени і режисура.

Загальноідеологічним боком керує декан факультету Лесь Курбас. З професури на факультеті працюють: Буцький А., Долина П., Ігнатович Г., Кісіль О., Кузьмін Е., Курбас Л., Ревуцький М., Руалін, Старицька М., Шмїдт Ф., Шувальська Н., Якубський Б.

КОМСОМОЛЕЦЬ-ВИНАХІДНИК.

Син відомого українського письменника Грабовського (що помер в 1905 році в Сибірі) Борис Павлович Грабовський винайшов стерео-кінематограф.

Грабовський вчився в Харківській гімназії, де скінчив тільки 3 класи.

В революцію він 16-літнім юнаком залишає батьківський дім, добровільно йде в Червону Армію, де скоро вступає в члени комсомолу.

В Ташкенті, куди його післано до партшколи, він вступає лаборантом до обсерваторії проф. Златотобродського, крім того вчиться також на електротехнічних курсах.

Три роки бється він над винаходом свого світового телеграфу та нового типу "предохранителя" для акумуляторів, основна ідея якого є використання газів, що виділяються при зарядженні. Роботи Грабовського визнано цінними.

Далі, т. Грабовський удосконалив свій винахід: його світовий телеграф розвивається у телефо-катодний комутатор і стерео-кінематограф. Позаяк у Туркестані немає можливості використовувати винахід т. Грабовського, він переїздить до Харкова; його катодний комутатор, який дає можливість робити до 1 мїл. переклочень на протязі 1 секунди, передано проф. Талко-Гринцевичеві для перевірки.

Стерео-кінематограф Грабовського зареєстровано у відділі винаходів Раднаргоспу, по словах самого винахідника, він має велике значіння для теорії відносности, для вивчення зору комах і инш.

Тепер комсомолец-винахідник учиться на 6. триместрі робфака і продовжує працювати по удосконаленню своїх винаходів.

МАЙНЕРИ ДОМАГАЮТЬСЯ СВОЇХ ПРАВ.

ГЕИЗЕЛТОН, Па., 21. вересня. — Оперейтори копальне твердого вугля в многих околицях Пенсильвенії не мають охоти вводити в життя 8-годинний день праці і придержуються старого часу. Вони й далі практикують 12-годинний день праці. Майнери домагаються своїх прав і жадають, щоби оперейтори придержувалися недавно підписаної угоди, бо в противний раз майнери знов вийдуть на страйк.

В копальнях Вилкеберської вуглевої компанії, яка не звертає уваги на нову угоду про 8-годинний день праці і каже майнерам працювати по 12 годин, вже вийшло на страйк 1.800 майнерів. Вони домагаються своїх прав, які їм належать. Хочуть працювати вісім годин так, як підписано в новім контракті.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

1. жовтня 1791 р. отворення Законодавчих Зборів у Франції.

1. жовтня 1918 р. радянські війська заволоділи Могильовом.

2. жовтня 1829 р. заводський бунт на Уралі; 20 осіб покарано смертю.

2. жовтня 1881 р. міжнародний соціалістичний конгрес в Генті.

2. жовтня 1901 р. робітничка демонстрація коло Народного Дому в Петрограді, майже всі співучасники арештовані.

2. жовтня 1905 р. в Шлісенбурзі повішено Васієва, який забив ген. Козлова.

2. жовтня 1906 р. процес Ради Робітничих Депутатів в петроградській судовій палаті.

3. жовтня 1905 р. страйк друкарів в Москві, який став початком розрухів 1905 р.

3. жовтня 1918 р. червоні війська здобули Красно-Уфимск та Елабугу від чехословацьких контрреволюционерів.

4. жовтня 1906 р. забито в Сибірську бомбою генерал-губернатора Старинкевича.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодин робітник, що читав вже матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спромому вирівнати незрозуміле, бо в цій книжці є 300 рїжних питань в обсягу політичної економії і довгі або короткі відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS, COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS., WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

УВАГА! — ДІЙСНА НАГОДА! — УВАГА!

Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотечку і дорожать кождою доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу

"ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК

оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00.

Книжка має в собі числа "Гол. Праці" за місяці: цвітень, май, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і грудень на суму \$1.95, оправа і висилка коштують \$1.05, що разом вносить \$3.00. Ви маєте тепер нагоду дістати цю прекрасну книжку тільки за \$2.00. Спішіться з замовленнями, бо сильність книжок не велика. Нольсь пізніше неодин з нас хотів би мати таку книжку, але тоді БУДЕ ВЖЕ ЗА ПІЗНО.

Замовлення разом з грїшми посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

ЖЕНЩИНИ-РОБІТНИЦІ ЧИТАЙТЕ І ЯК НАЙДАЛЬШЕ ПОШИРЮЙТЕ СЕРЕД ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ свій місячний журнал

Голос Робітниць

який містить цікаві статті про рух серед женщин-робітниць в цілому світі, популярні наукові статті, оповідання, вірші і т. д.

Передплата вносить: на рік 1 долар; на піврік 60 цт. Поодинокое число 10 цт.

Передплату і замовлення належить слати на адресу: THE VOICE OF WORKING WOMAN, Ukrainian Labor Temple, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ РОБ. ЗАП. ТОВАРИСТВА!

ОРГАНІЗУЙТЕ ВІДДІЛИ Р.З.Т. НА ПРОВІНЦІ!

За ініціативою Стотаришениа Укр. Роб. Дім розпочато в Канаді організацію Робітничого Запозомого Товариства (в скороченню — Р.З.Т.).

Цілею Р.З.Т. є створити касу взаїпомочі, з якої маєть помагати членам Р.З.Т. в разі якогось тяжкого з ними випадку або слабости. На случай смерті свого члена, Р.З.Т. має давати поміч його сімі або родичам у формі виплачування певної суми посмертного, залежно від того, як задовго такий робітник був членом Р.З.Т.

Кожний робітник, працюючи у фабриці, копальні, в лісі чи при якійсь иншій роботі, є наразений на рїжні тяжкі випадки і на слабости в наслідок ненормального життя. Хто йому тоді поможе?

Треба за здоров'я старатися, щоби забезпечити себе і свою сімю на всякий випадок, сотки яких трапляються рїчно. Для цього треба тепер стати членом Р.З.Т.

Сім членів на провінції можуть організувати відділ Р.З.Т.

За інформаціями, аплікаціями і статутами звертатися до головного заряду Р.З.Т. в Вінніпегу. Статуту і аплікації до поодиноких робітників на провінцію не висилається, а лише до відділів. Тому старайтесь засновувати відділи в своїй місцевості.

Зголошуватися за інформаціями до: WORKERS BENEVOLENT SOCIETY, UKRAINIAN LABOR TEMPLE, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

Гемітон, Онт.

Дорогий Товаришу Редактор! Прошу помістити ось кілька слів на сторінках "У.Р.В."

В 75-ти ч. "У.Р.В." з дня 19 вересня була поміщена мною пересторога, що робітники не їдуть сюди, бо тут тяжко за роботою. Тепер описує ситуацію те саме і пересторога робітників з Залозу, щоб не їдати сюди, бо будуть описані жалувати.

Позовення тут менш-більш таке: Шани майже не роблять нічого. Права, декори по трохи роблять, але обмежуються на дуже незначній кількості робітників. Багато зайнятих сюди робітників з інших місцевостей рад-6 повернути назад додому, але немає в них достаточної фонди на покриття коштів подорожі.

Ось в таких то умовах переживає тепер робітництво в Гемітоні. Коли сотні робітників шукають роботи, і знайти її не можуть, другі знову, о стільки шалені від туги, що мають роботу, роблять по 12 і 13 годин денно. Свідомі-ж робітники борються за те, щоб скоротити довші години денної праці і звести 8-годинний день праці, як це діється вже пізніше пору у всіх краях де тільки є організоване робітництво у зоні.

Буржуазія страшно використовує неорганізовані робітники. Як-що робітники бунув організовані, тоді буржуазія інколи числячись з ними і, замість по 12 та 13 годин робить лише по 8 годин денно. Тоді правдивіше і те, що тепер ходять без роботи. Але на це треба класової свідомості, треба організованості. Лише організовані робітники можуть це осягнути.

Отже куди до нас, товариші робітники, вступаєте в робітничі організації. Вступайте в ряди дійсної робітничої організації, котрою є Робітничі партія Канади, що борється за поліпшення своєї робітничої долі. Ця робітничі організація існує в Гемітоні, і вам треба кинутися до неї вступити, щоб скорше і успішніше вибороти собі ліпші умовини праці. Покиньте самотню і карти, а ставьте руку в руку з організованими робітниками, а побіда по наших сторонах.

В. В.

Гемітон, Онт.

Заходом відділу У.С.Р.П.К. відбулося тут в неділю, дня 9 серпня масове віче в справі позитивних знаній в Сидней, Н. С. Товариші Павлак, Оленчук, Богачук і Ліпшак говорили на тему організації, після чого наступила вільна колекта. Вільних жертв вилучо \$22.50, котрі призначено на підмогу потерпілим майже-ж наслідком страйку в вище згаданій місцевості.

Імена жертводавців: Тов. А. Бриндзя \$5.00; по \$2.00: Т. Сиротко, Ів. Дичук, А. Оленчук; по \$1.00: Я. Томашевський, В. Головачук, С. Костик, Гр. Танька, В. Воронша, Ів. Тофан, Гр. Богачук, Ф. Уолач, Ів. Гирський; по \$0.50: М. Слободян, Ів. Ліпшак, С. Павлак, Р. Мороз; по 25 ц.: М. Гранка, М. Тракало. Разом \$22.50.

Ці гроші передано на руки Комітету, який має зайнятися висилкою їх в призначене місце.

І. Тофан, предс., С. Костик, секр.

ПОШУКУЮ Івана Гаюву, Федя Цана і Гануно Венгрінович з села Завадів, повіт Яворів, Сх. Галичина. Хто би знав про них або вони самі звольте зголоситись на адресу: Kit Alexander in Ebergassing-16, bei Gr. Newsiedl, Austria.

Тіміш, Онт.

Дорогий Товаришу! Прошу помістити це справоздання на сторінках "У.Р.В."

Важко було дозволити, як ми в своїм домі провадили роботу, а через різні причини не мож було подати до газети справоздання. Вкорті тут подімо фінансове справоздання коштів будови У.Р.Д. в Тіміш. Справоздання виготовлене Комітетом Будови від початку будови до 15 січня 1923 року, а від того самого часу передано на руки відділового заряду У.Р.Д.

Загальний прихід від початку будови до 15 січня, 1923 р. представляється так:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like 'Позичка в товариші', 'Вільні жертви', 'З представств', etc.

Разом прихід вносить \$13,272.28

Загальний розхід:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like 'Запозичено за два злоті', 'Ломбер', 'Рини в земляни штори', etc.

Разом \$14,647.25

Повторення:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Загальний прихід', 'Загальний розхід'.

Недобір \$1,374.97

Не звернені ще позички тов. вносить \$6,470.00

Остає ще довгу \$7,844.97

Ів. Яшан, секр.

Спис жертводавців на сплату довгу

У. Р. Д. в Тіміш, Онт.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists names like Т. Гах, Пав. Сенків, Ів. Кулій, Вас. Рубанець, Гр. Мафтуряк, Гр. Шутяков, etc.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists names like М. Чернечий, Д. Гакмаля, Ів. Касія, etc.

Позичка від товаришів.

Table with 2 columns: Name and Amount. Lists names like Ів. Чернечий, Гр. Смух, Гр. Рубанець, etc.

Разом позички \$7,230.00

Видано позички 760.00

Остає ще позички \$6,470.00

Ів. Яшан, секр.

ВІДОЗВА

до польських робітників міста Вінніпегу.

Польське робітничє товариство "Нове Житє" в Вінніпегу просить вас помістити наступне:

Видавши що відозву до польських робітників в місті Вінніпегу, Товариство "Нове Житє" є того переконані, що кожний польський робітник повинен заінтересуватися будовою власного Робітничого Дому в Вінніпегу.

Конечність Робітничого Дому є надто важною справою з огляду на умови, в яких тепер живемо. Жалких справ, дотикаючих теперішнього положення робітництва, ніхто не обговорює, так як би тут нас робітників не було.

Станьмо отже всі разом до організації праці і створім підвалини власного Дому. Це є нічим крім польського робітництва.

Моральна користь з побудовання такого Польського Робітничого Дому буде велика, позаяк він стане збірним місцем поступових робітників, а в додатку той Дім буде мати особні освітні відділи, а імено: робітничий клуб, читальню, бібліотеку і Драматично-Літературний Кружок.

В сильній постанові збудувати висше згаданий Робітничий Дім в місті Вінніпегу, Товариство "Нове Житє" почало збирати фонди на його будову з днем 1-го липня ц. р. Належить отже сподіватися, що ніхто з робітників не відмовиться від датки на так важну ціль.

Товариство "Нове Житє" льокується тепер в Українській Робітничій Домі, на розі вулиць Прічард і Мек-Грегор, і засідання свої відбуває кожного вістрька.

Всі датки на будову Дому будуть поквитовані спеціальними повідомленнями. Всі бланші інформації можна дістати у нашій канцелярії до загального касієра:

L. BERNACKI, 248 Prince St., Winnipeg, Man.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ.

Келгарі, Алта.

Дорогий Товаришу Односельчане! Я, Іван Корольок з села Василів, повіт Заставна, Буковина, звертаюся до Вас з проською о поміч. В Канаді я працюю 12 літ, найдовше у Вей, Алта, і мав вже трохи грошей, але захопив мене нещастя і всі заощаджені центи видав на лікарів. Моя грудна недуга розвинулася сильніше і помімо лікарської помочі я понав таки в сухоті. Тепер нахожджусь в безвихіднім положенні в сепаторії вже другий рік. В старому краю маю жінку і одну дитину і дуже хотів би я дістатися до своєї рідні. Для того звертаюся до моїх товаришів односельчан як і до всіх товаришів робітників з проською помічати мені заплатити подорож до старого краю. Хто відче мое гірке положення, хай не відкажеться зложити бодай маленьку жертву на мою ціль, за що згорі складно щиро товариську подяку.

Листи і посямки грошей прошу адресувати так: John Korolyk Central Alberta Sanatorium Robertson, Calgary, Alta.

ПОШУКУЮ країна Андрия Мореме-люка з села Видинова, повіт Снятин, Галичина. Має перебувати в Келгарі. Хто би знав його адресу або він сам хай зголоситься до: Nykola Kofluk 743 Henry Ave., Winnipeg, Man.

НОВА, ДАВНО ОЧІКУВАНА, ЦІННА КНИЖКА!

Повідомляється всіх товаришів, що "Українські Робітничі Вісті" одержали з Берліна, від Видавництва "Космос", порівняно невелике і ограничене число тільки що виданої ним в українським перекладі незвичайно цінної книжки скрізь нині відомого комуністичного письменника і теоретика Н. Бухарина, п. н.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ".

Є це популярно написаний підручник марксистської соціології, з якого вже нині вчиться пролетарське студентство в Радянських Республіках, і з яким не можна порівнювати жадного дотепер виданого твору, що викладає історичний матеріалізм. Є це незвичайно цінний твір, на який давно вже очікував надний знання пролетаріат всього світу. Без цієї книжки не може обійтися ні один свідомий робітник. Кожний робітник, що хоче правильно розуміти основу наук великого пролетарського учителя — Карла Маркса, і правильно розглядатися в ході подій та розуміти складну буржуазну "хитру механіку", повинен вчитися з книжки Бухарина — "ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ", визнаної вже за найкращий підручник для науки по цьому питанню.

"ТЕОРІЯ ІСТОРИЧНОГО МАТЕРІАЛІЗМУ" Бухарина — це обемиста книжка в 326 сторін битого друку (великого формату); друкована на дорогім книжковім папері, в незвичайно гарній сильній оправі з витисненим наголовком книжки і назвником автора на окладниці і з таким же витисним золотого поліру друком, з додатком назви Видавництва "Космос", на хребті обгортки.

ЦІНА ЦЕЙ КНИЖКИ ВІНОСИТЬ ЛИШЕ ДВА ДОЛАРИ.

Накладом "Укр. Роб. Вістей" вийшли з друку слідуочі нові книжочки:

З ЖИТТЯ ПЕРВІСНОГО ЧОЛОВІКА І СУЧАСНИХ ДИКУНІВ. — В. Лункевича, незвичайно цікава популярно написана наукова розвідка з численними ілюстраціями; ціна 25 цт.

ЛЮДСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В ПЕРЕІСТОРИЧНІМ РОЗВИТКУ. — П. Костенка, одинака того рода наукова розвідка в українській мові, дуже потрібна для кожного, що студіює соціологічні науки; ціна 10 цт.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., - - - Winnipeg, Man.

МАСОВИЙ МІТІНГ В ІСТ КИДОНАН.

Заходом Відділу Укр. Роб. Дому в Іст Кидонан відбулося в неділю 7 жовтня о год. 2-ій по полудні в Укр. Роб. Домі в Іст Кидонан

ВЕЛИКИЙ ПРОПАГАНДОВИЙ МІТІНГ.

на котрім буде промовляти т. В. Н. Колісник з Вінніпегу і товариші з Іст Кидонан. Обов'язком всіх робітників і робітниць прийти на цей мітінг. Заряд.

НОВИНА! — — — НОВИНА! :: ТРАНСКОНА! ::

Співацько-Драмат. Кружок при Філі Укр. Роб. Дому в Трансконі відіграє в суботу, 6-го жовтня, в новім Укр. Роб. Домі, чудову драму на п'ять актів п. н.

"ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА"

В представленні беруть участь найліпші наші сили. Початок о годині 8-ій вечором. — Ціна тикетів — 35 ц. Хто скорше прийде, вибере собі бажане місце.

Вступ для дітей понизше 12 років, які приходять без родичів — заборонений. Приходьте громадо! (78—79)

ПОШУКУЮ товаришів В. Мішкока С. Скоричка. Прошу їх написати до мене на слідуочу адресу: F. Fotyniuk 2412 Newton Ave., Detroit, Mich.

Товаришу! Не забувай відновити передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Не забувайте також про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ! УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ

Одним часом в Злучених Державах, який в дійсності заступає інтерес праючого зоду. Виходить кожного дня окрім неділя.

Обов'язком кожного українського робітника є стати передплатником цього часпису. В ним ви знайдете цікаві вісті з цілого світа, як також політично наукові статті, розвідки, дописи і т. п.

Передплата на рік \$7.00. Пишіть сейчас на слідуочу адресу: UKRAINIAN DAILY NEWS 502 East 11th Street New York, N. Y.

КОЖДИЙ РОБІТНИК І ФАРМЕР, КОЖДА РОБІТНИЦЯ І ФАРМЕРКА ПОВИННІ ЧИТАТИ.

ГОЛОС ПРАЦІ

місячний журнал для працюючого людю, який містить статі про робітничий і фермерський рух, популярні статі з різних галузей науки, оповідання, вірші, огляд важніших світових подій так з робітничого руху, як і всяких інших, які мають своє значення в відношенню до робітничого руху, словом — матеріал цікавий і вартісний для працюючих мас.

Всі видані дотепер числа можна одержати за надісланим по 15 центів за кожне число.

Передплата на "Голос Праці" вносить: на рік \$1.50; на піврік 80 ц. Ціна поодинокого числа 15 ц.

Передплату належить посылати на адресу:

THE VOICE OF LABOR UKRAINIAN LABOR TEMPLE, Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada.

ТІЛЬКІ ШО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА

Книжка має 328 сторін друку і розділена на три головні частини: 1. Товар, гроші, капітал. — 2. Наварістизм. — 3. Заробітна платня і дохід з капіталу.

Ці частини знова поділені на кільканадцять розділів. Завданням цієї книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона улекшить студії тих, котрі студіюють "Капітал".

Економіка править світом і тому кожний робітник повинен знайомитися і студіювати економічні науки. Ціна книжки \$1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІГІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайрліх Кунов. Книжка має 180 сторінок друку. ЗМІСТ: 1. Новітні досліди релігії. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і праїдлів. — 5. Сотворення світа. — 6. Небо і пекло. 7. Почитання праїдлів і жертва праїдлам. — 8. Від почитування праїдлів до культури природи. — 9. Останки культури духів і праїдлів у старо-індійській релігії. — 10. Як Індра з племенного праїдлівого бога став богом природи?

Самі наголовки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не воюйте з релігією фразами, а докажите її дійсне значіння на підставі строго-наукових до-свідів і фактів. В цьому вам якраз поможе ця книжка. Ціна книжки 50 центів.

Замовлення шліть на адресу: UKRAINIAN DAILY NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., - - - Winnipeg, Man., Canada.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА! Що тільки появилася з друку і продается дуже цінна книжка для кожного робітника і робітниці п. н. КАРЛ МАРКС ПОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. Написав Ю. Стеклов. Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касенека. Надрукована в малім вигіднім форматі, на книжковім папері і обімає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Років підготовки. — 2. Вироблення незного сайтогаду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухови в поодиноких краях. — 7. Дешо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці. Ціна тільки 25 центів. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. - - - Winnipeg, Man.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА! Що тільки появилася з друку і продается дуже цінна книжка для кожного робітника і робітниці п. н. КАРЛ МАРКС ПОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. Написав Ю. Стеклов. Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касенека. Надрукована в малім вигіднім форматі, на книжковім папері і обімає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Років підготовки. — 2. Вироблення незного сайтогаду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухови в поодиноких краях. — 7. Дешо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці. Ціна тільки 25 центів. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. - - - Winnipeg, Man.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА! Що тільки появилася з друку і продается дуже цінна книжка для кожного робітника і робітниці п. н. КАРЛ МАРКС ПОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. Написав Ю. Стеклов. Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касенека. Надрукована в малім вигіднім форматі, на книжковім папері і обімає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Років підготовки. — 2. Вироблення незного сайтогаду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухови в поодиноких краях. — 7. Дешо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці. Ціна тільки 25 центів. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. - - - Winnipeg, Man.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА! Що тільки появилася з друку і продается дуже цінна книжка для кожного робітника і робітниці п. н. КАРЛ МАРКС ПОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. Написав Ю. Стеклов. Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касенека. Надрукована в малім вигіднім форматі, на книжковім папері і обімає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Років підготовки. — 2. Вироблення незного сайтогаду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухови в поодиноких краях. — 7. Дешо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в науці. Ціна тільки 25 центів. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. - - - Winnipeg, Man.